

BUSCHMANN, Joseph-Ernest, uitgever (Eich [thans Luxemburg], Groot-Hertogdom Luxemburg, 13 september 1814 - Gent 19 februari 1853). Was één jaar oud, toen zijn ouders uit het Groot-hertogdom Luxemburg naar Antwerpen kwamen. Studeerde in Luxemburg, daarna in Parijs waar hij bachelier ès lettres werd en later leraar Franse letterkunde. Toen hij ééneentwintig was, stichtte hij het tijdschrift *La Revue du Nord*, waardoor hij Victor Hugo leerde kennen. Hij keerde in 1838 naar Antwerpen terug, was er o.m. actief als etser en dichter, werd in 1840 leraar

geschiedenis aan de Academie voor Schone Kunsten (van 1848 af lid van de Raad van Beheer) en tegelijk leraar aan het Atheneum. Zijn belangrijkste werk zou de oprichting worden van een naar hem genoemde drukkerij aan de Ossenmarkt die nu nog bestaat, aan de Italiëlei, en door zijn gelijknamige erfgenamen wordt geleid, wat in

het drukkers- en uitgeversbedrijf in Vlaanderen een zeldzaamheid is. De firma had spoedig contact met allerlei kunstenaars en niet het minst met de flaminganten onder hen. Zo werd J.-E. Buschmann de voornaamste uitgever van Hendrik Conscience, wiens werken hij op voorbeeldige wijze op de markt bracht en die hij soms zelf illustreerde. Zijn weduwe werd in 1860 de uitgeefster van het tijdschrift voor kunsten, letteren, wetenschappen en nijverheid, *De Vlaemsche School*, dat aanvankelijk onder leiding van Zetternam stond; verder o.m. van de volledige werken van Theodoor van Rijswijck en van Breidel en De Coninc, 1302 van Emmanuel Hiel.

Op het eind van de negentiende en in het begin van de twintigste eeuw werden door de opvolgers van J.-E. Buschmann talrijke uitgaven van en over het Museum Plantin-Moretus verzorgd. In 1902 werd *Onze Kunst* uitgegeven, als voortzetting van *De Vlaemsche School*, dat tot 1901 bleef bestaan. In de catalogus staat ook werk vermeld van Tony Bergmann, Pol de Mont, Ernest Claes, Felix Timmermans. Verder bestaat er een recente serie platenboeken over Vlaanderen.

De dichter Jan van Beers, wiens dochter Henriëtte huwde met Paul Buschmann senior, bedacht de leus van de uitgeverij: Al wat de Boschman plant, gedijde voor het land.

LITERATUUR: *De drukkerij en uitgeverij J.E. Buschmann te Antwerpen. Historische schets van de firma en catalogus van de tentoonstelling in het Museum Plantin-Moretus te Antwerpen van 10 tot 22 november 1967* (1967).

EUGEEN DE BOCK en GASTON DURNEZ